

“`html

Lektionsplanering

Ämne: Svenska 3

Årskurs: Gymnasiet

Skapad för lektion: Litteraturteori: narratologi och strukturalism

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

- Olika sätt att beskriva och analysera litterära verk.
- Begrepp och teorier som narratologi och strukturalism.
- Tolkning av litterära texter utifrån narratologiska perspektiv.
- Litteraturens roll i samhället och dess kulturella betydelse.

Betygskriterium (E)

- Eleven kan diskutera och analysera litterära verk utifrån centrala litteraturteoretiska begrepp.
- Eleven kan visa förståelse för hur narratologiska och strukturalistiska perspektiv påverkar läsningen av en text.

[Gy11, Svenska 3]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till narratologi (15 min)

- Beskriv vad narratologi handlar om.
- Gå igenom centrala begrepp såsom berättarperspektiv och temporala strukturer.
- Visa exempel från kända litterära verk.
- Inled en diskussion om hur berättarteknik påverkar läsarens upplevelse.

2. Introduktion till strukturalism (15 min)

- Förklara vad strukturalism är och dess historiska kontext.
- Diskutera skillnader mellan narratologi och strukturalism.
- Ge exempel på hur man kan analysera en text utifrån dessa perspektiv.
- Låt eleverna ställa frågor kring ämnet.

3. Praktisk övning (15 min)

- Dela ut en kort text till eleverna.

- Låt eleverna arbeta parvis med att identifiera narratologiska och strukturalistiska element i texten.
- Samla klassens reflektioner i helklassdiskussion.

4. Avslutande reflektion (5 min)

- Be eleverna att kort sammanfatta vad de lärt sig och hur teorierna kan tillämpas.
- Avsluta med att förbereda dem för nästa lektion.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Narratologi:** Läran om berättande och hur berättelser är uppbyggda. Elever ska förstå olika narrative tekniker som pergament och synvinklar.
- **Strukturalism:** En teoretisk ansats som analyserar kulturella och språkliga fenomen utifrån sina strukturer. Elever bör lära sig att se textualitet som en del av en större struktur.
- **Litteraturhistoria:** Förstå litteraturens utveckling genom olika epoker och deras kännetecken, vilket ger en grund att analysera litteratur i sitt sammanhang.
- **Textanalys:** Förmåga att analysera och tolka litterära texter med hjälp av teoretiska begrepp samt diskutera olika tolkningar med stöd av textuella bevis.
- **Kulturella kontexter:** Litteratur sätts in i sina kulturella och historiska sammanhang för att förstå djupt liggande betydelser och budskap.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Narratologi	Studiet av berättande och hur berättelser struktureras.	Från latin "narratio", som betyder berättelse.
Strukturalism	Teoretisk ansats som fokuserar på strukturer i kulturella och språkliga fenomen.	Från franska "structure", som betyder byggnad eller konstruktion.

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkar berättarperspektivet vår förståelse för en text? Ge exempel.
- B. Kan en text tolkas olika beroende på den strukturalistiska eller

narratologiska analysen? Diskutera.

- C. På vilket sätt formas våra värderingar av de berättelser vi konsumerar? Reflektera över detta.

Aktivitet

Även här kan man låta eleverna skapa sina egna korta berättelser där de medvetet tillämpar olika narratologiska tekniker. De arbetar i små grupper och får i uppdrag att presentera sina berättelser för klassen, vilket ger dem möjlighet att öva muntlig presentation och feedback.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad är narratologi?	Studiet av berättande och dess strukturer.
Vad innebär strukturalism?	Analysera kulturella fenomen utifrån deras strukturer.
Nämn ett narrativt verktyg.	Berättarperspektiv eller tidsstruktur.
Hur kan litteratur återspegla samhället?	Genom att skildra kulturella och sociala normer och värderingar.
Vad är skillnaden mellan inre och yttre perspektiv?	Inre perspektiv handlar om karaktärernas tankar, medan yttre fokuserar på handlingar och dialog.
Ge ett exempel på en litterär analys.	Att diskutera karaktärsutveckling i relation till tematik.
Hur påverkas vår läsning av en text av dess struktur?	Det kan förändra våra förväntningar och tolkningar.
Vad är viktigt när man skriver en egen berättelse?	Att medvetet använda narratologiska och strukturalistiska verktyg för att skapa djup.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skriva en kort analys av en valfri litterär text med fokus på narratologiska och strukturalistiska aspekter. Analysen ska vara 2-3 sidor lång och inbegripa begrepp som diskuterats under lektionen.

Citat

“All litteratur är en historia som berättas, en berättelse som kräver att den jagas efter, utforskas och förstås.” – Umberto Eco (1989)

“`